

Bütün varlığı ilə xalqına bağlı olan Lider

May baharın bütün gözəlliklərini özündə toplayan bir aydır. Mayda güllər ləçək-ləçək olub dilimizdə əzizlənir. May dağlarımızın, dərələrimizin torpaq köynəyini cırıb bizə türfə gözəlliyini göstərir. Yurdumuzun aramızda, dağında kök atıb, pöhrə verib gözümüzü, könlümüzü oxşayan güllər, çiçəklər, min bir dərindən dərmanı olan bitkilər mayda müxtəlif rəngdə, müxtəlif gözəllikdə insanların "görüş"ünə gəlirlər. Bu ayın başqa bir özəlliyi də var. Mayın 10-u Ulu Öndər Heydər Əliyevin doğum günüdür. Bu, bir təsadüfdürmü, yoxsa qanunauyğunluqdurmu? Hər halda Heydər Əliyevin bu dünyaya gəlişi Azərbaycan xalqının bəxtinə yazılmış xoş bir tələdir.

Müstəqillik müstəqil iqtisadiyyat, ölkənin müstəqil siyasət yeritməsi, dövləti və xalqı müdafiə etməyə qadir güclü ordunun olması, vəziyyətə nəzarət edə bilən səriştəli hökumətin fəaliyyət göstər-

məsi, işlək idarəetmə mexanizminin qurulması deməkdir. Bunlar müstəqilliyin əsas prinsipləridir və Ulu Öndər Azərbaycana rəhbərlik etdiyi illərdə bunları xalqına bəxş etdi.

Tarixi hadisələrə onların baş verdiyindən müəyyən zaman keçəndən sonra yalnız gerçəklik və ədalət prinsipləri baxımından yanaşdıqda doğru qənaətlərə gəlmək mümkündür. Məhz bu amil əsas götürüləndə həmin tarixi hadisənin baş verdiyi zaman görünməyən çalarları da aydınlaşır.

Heydər Əliyevin hakimiyyətə qayıdışı kiminsə istəyi ilə deyil, xalqın tələbi, Azərbaycan dövlətinin mənafeyi ilə reallaşmışdır. Bu, o zaman qaçılmaz idi. Ya Ümummilli Lider xalqın səsini eşidib hakimiyyətə qayıtmalı, ya da Azərbaycan bir dövlət kimi dünya xəritəsindən silinməli idi. Xilaskar Öndər məhz birinci yolu seçdi. Başqa cür ola da bilməzdi.

O, bütün varlığı ilə xalqına və dövlətinə bağlı idi. Heç vaxt xalqının tarixinə biganə qalmadı. Naxçıvanda mərkəzi hakimiyyətin hər cür təxribat və təzyiqinə baxmayaraq, öz şəxsiyyətinin qüdrəti hesabına muxtar respublikanı qoruyub saxlaya bildi. Tanrı onun taleyini elə yazmışdı ki, yalnız xalqının taleyi ilə birgə yaşamaq idi. Gəncə hadisələri başlayanda Azərbaycanda Heydər Əliyevdən başqa ikinci biri yox idi ki, vətəndaş müharibəsinin alovlarını söndürsün, ölkəni darıma dağın olmaqdan xilas etsin. Və o, xilaskarlıq missiyasını çiynlərinə alıb Naxçıvandan Bakıya gəldi. Gəncədə başlayan qığılcımın daha da böyüyüb alova keçməsinin qarşısını aldı.

Heydər Əliyev üçün hakimiyyət 100 minlərin şəhid qanı ilə suvarılmış Azərbaycan torpaqlarının bütövlüyünü, milliyyətindən, dinindən, siyasi mənsubiyyətindən asılı olmayaraq Azərbaycan vətən-

daşlarının hüquq və azadlıqlarını təmin etmək, müharibə dağıntıları və keçid dövrünün çətinlikləri zamanı xalqın sosial vəziyyətini yaxşılaşdırmaq, müstəqil Azərbaycanı dünya birliyinin tamhüquqlu üzvü etmək demək idi. Məhz bunu dərk edən xalq Azərbaycan dövlətçiliyini və müstəqilliyini qorumaq üçün ən çətin məqamlarda, eləcə də dəfələrlə edilən dövlət çevrilişi cəhdləri zamanı öz rəhbərinin çağırışına səs verib müstəqilliyi xilaskarın, liderin qoruduğu kimi qoruyub. Heydər Əliyev həmişə yalnız və yalnız ictimai rəyə, xalqın gücünə arxalanırdı. Liderin gücü ilə xalq sevgisinin gücü birləşəndə isə onların qarşısında heç bir qüvvə dayana bilməz. Xalq, dünya, zaman və tarix artıq ona layiqli qiymətini vermiş - onu Azərbaycanın ləyaqət etalonu, qururu, varlığının mənəvi təcəssümü etmişdir.

"Heydər-xalq, xalq-Heydər" şüarı Ulu Öndərlə Azərbaycan xalqı arasındakı vəhdətin əbədi ifadəsidir.

XX əsrdə tale Azərbaycana iki böyük ərnməğan bəxş etmişdi. Onlardan biri müstəqilliyimizdirsə, digəri Heydər Əliyev kimi dahi bir şəxsiyyətin xalqımıza mənsubluğuudur. Onun yeni Azərbaycan siyasəti və dövlət quruculuğu haqqında fikirləri, ideya və düşüncələri ötən dövrün dərsələrindən istifadə etməklə ölkəmizin işıqlı gələcəyinin gerçəkləşməsinə yönəlmişdir.

Heydər Əliyev dünyaya siyasətçi kimi gəlmişdi. Siyasət onun yaşayış tərzini, həyatı tələbatı idi. Doğrudur, bir müddət o, fəal siyasətlə məşğul olmaq imkanından məhrum edilmişdi, lakin siyasətdən heç vaxt getməmişdi. Respublikada baş verən siyasi hadisələri yaxından izləyirdi. Moskva da yaşayarkən yüksək vəzifədə çalış-

madığı dövrdə də vətəni ilə əlaqələrini kəsməmişdi. Azərbaycanda cərəyan edən hadisələri kənardan da olsa müşahidə edirdi.

Heydər Əliyev qlobal düşüncəli siyasətçi idi. Apardığı daxili və xarici siyasət təsəvvürə gəlməyəcək dərəcədə çoxşaxəli və mürəkkəb idi. O, dünya siyasətini formalaşdıran şəxsiyyətlərlə onların dilində və səviyyəsində danışırdı. Ulu Öndərin apardığı siyasət sayəsində suverenliyimiz və müstəqilliyimiz möhkəmlənmiş, təmin edilmişdir. Dünyanın ən nəhəng dövlətləri Azərbaycanla çoxdan hesablaşmağa başlamışlar.

Heydər Əliyev azərbaycançılıq ideologiyasının və siyasətinin bayrağıdır. O, yüksək mənəviyyəti, geniş erudisiyası və mənəviyyətini, ali intellektual səviyyəsi olan bir siyasətçi, mahir diplomat və dövlət xadimi idi. Heydər Əliyev fenomeni, onun dövlətçiliyimiz tarixində müqayisəyə gəlməz xidmətləri bir nümunə olaraq öyrənilmiş, öyrəniləcək. Onun ölkəmizə rəhbərlik etdiyi bu tarixi mərhələ - müstəqil Azərbaycan dövlətinin yaranması, qurulması və inkişafı, dövlət quruluşunun hüquqlaşdırılması, cəmiyyətin demokratikləşdirilməsi, dünya azərbaycanlılarının ümummilli iş birliyinin qurulması, ölkəmizin dünya dövlətləri sırasına çıxması mərhələsidir.

Ulu Öndər islam dinini Azərbaycan xalqının milli-mənəvi sərvəti hesab edirdi, hər zaman islam dininin mütərəqqi din olduğunu, insanların mənəvi dünyasının paklanmasında rolunu xüsusi vurğulayırdı. Bu söylədiklərinin nəticəsi olaraq 21 iyun 2001-ci il tarixli fərmanı ilə Azər-

baycan Respublikasının Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsi yaradıldı. Komitənin yaradılmasında məqsəd dövlətin milli-mənəvi dəyərlərinin qorunmasına xidmət etmək, onun tolerant bir dövlət olduğunu göstərmək idi. Son illərdə Bakıda keçirilən bir sıra mədəniyyətlərarası, dinlərarası dialoq üzrə tədbirlərin də kökündə Azərbaycanın dünya birliyində tolerant dövlət kimi öz yerini tutması dayanır. Bu fikirlərə söykənərək tərəddüd etmədən deyə bilərik ki, Ulu Öndər Azərbaycan xalqının çoxəsrlik adət-ənənələrinin qorunub saxlanılması, inkişaf etdirilməsi, dövlət-din münasibətlərinin tənzimlənməsi istiqamətində çox böyük işlər gördü. Bu gün dünyada multikulturalizmin nümunəsi olan Azərbaycanda dinlərarası əməkdaşlıq məhz Ulu Öndərin müdrik siyasətinin nəticəsidir və misilsiz xidmətləridir.

Xalqların və dövlətlərin taleyində əvəzolunmaz xidmətlər göstərən, real təhlükə anında polad çiynlərini ağır yükün altına verən, xilaskarlıq missiyasını yerinə yetirən şəxsiyyətlər əbədiyaşar bir ömür qazanırlar. Onlar tarixə öz möhürlərini elə vururlar ki, özlərindən sonra heç bir qüvvə həmin möhürün üzərinə kölgə salmaq, onu görünməz etmək və ən nəhayətdə silmək iqtidarında olmurlar. Belə şəxsiyyətlərin ömrü təmsil etdiyi xalqın və dövlətin ömrü, geniş mənada isə tarixin öz ömrü qədər olur.

Heydər Əliyev məhz bu ömrü zamanında yaşadı. O, bu gün də xalqının qəlbində yaşayan, sabah da yaşayacaq böyük xilaskar, fenomen bir şəxsiyyətdir.

*Züleyxa ƏLİYEVƏ,
"Azərbaycan"*